

Na osnovu člana 35, stav 1, podstav 1.1 Zakona br. 03 / L-209 o Centralnoj banci Republike Kosovo (Službeni list Republike Kosovo, br. 77/16 avgust 2010), člana 4, stava 3 i člana 81, stavova 2 i 3 Zakona br. 05 / L-045 o osiguranju, (Službeni list Republike Kosovo br. 38/24. Decembra 2015.) Odbor Centralne banke Republike Kosovo je na sastanku održanom 28. aprila 2016. godine usvojio je sledeću:

UREDBU O SPOLJNOJ REVIZIJI OSIGURAVAČA, POSREDNIKA OSIGURANJA, OBRAĐIVAČA ŠTETE I KOSOVSKE KANCELARIJE ZA OSIGURANJE

Član 1

Cilj i delokrug

1. Ovom uredbom, CBK reguliše pitanje odobrenja spoljnih revizora, koji vrše spoljnu reviziju osiguravača, posrednika osiguranja, obrađivača šteta i Kosovske kancelarije za osiguranje, koja CBK licencira, nadgleda i reguliše. Takođe ovom Uredbom, CBK utvrđuje zahteve u vezi sa vršenjem spoljnih revizija, regulisanjem pitanja njihovog angažovanja i održavanjem registra spoljnih revizora u sprovođenju spoljnih revizija gore navedenih subjekata osiguranja.
2. Svrha ove uredbe je da ojača regulatorni okvir koji se odnosi na spoljne revizore osiguravača, posrednika u osiguranju, obrađivače štete i Kosovske kancelarije za osiguranje i da utvrdi kvalitet usluga koje pružaju spoljni revizori, u odnosu na specifične rizike u osiguranju i finansijski sektor uopšte.
3. Ova uredba se sprovodi na osiguravače, uključujući filijale spoljnih osiguravača, posrednike u osiguranju, obrađivače štete i Kosovsku kancelariju za osiguranje, koji je CBK licencirao za vršenje odgovarajućih aktivnosti osiguranja i koje CBK nadzire i reguliše.

Član 2

Definicije

1. Svi izrazi korišćeni u ovoj uredbi imaju isto značenje kao što je definisano u članu 3 Zakona br. 05 / L-045 o osiguranju (u daljem tekstu: Zakon o osiguranju) i / ili kako je definisano u nastavku, za potrebe ove uredbe:
 - a) „*Spoljna revizija*“ znači reviziju godišnjih računa ili konsolidovanih računa, u skladu sa zakonodavstvom o osiguranju na Kosovu.
 - b) „*Spoljni revizor*“ podrazumeva samo kompaniju za reviziju.
 - c) „*Revizorska kompanija*“ - znači pravno lice ili bilo koji drugi subjekt, bez obzira na njegov pravni oblik, koji je licenciran u skladu sa važećim Zakonom o

računovodstvu, finansijskom izveštavanju i reviziji (u daljem tekstu: Zakon o finansijskom izveštavanju) za vršenje poslova revizije.

- d) „*Imenovani spoljni revizor*“ znači spoljni revizor kojeg je imenovao osiguravač, posrednik u osiguranju ili Kosovska kancelarija za osiguranje, da vrši usluge revizije i da podnosi izveštaj i mišljenje o finansijskoj situaciji, rezimirani izveštaj o unutrašnjim kontrolama, izveštaj o izloženosti riziku, finansijskim izlaganjima i radne papire.
- e) „*Kvalifikovani spoljni revizor*“ znači član koji je licenciran od strane Kosovskog Saveta za finansijsko izveštavanje (KSFI) i koji je član profesionalnog udruženja računovođa i revizora na Kosovu ili u inostranstvu, kvalifikovan, odobren od strane CBK za vršenje spoljne revizije i nadležan za potpisivanje mišljenja o finansijskom stanju revidiranih izveštaja klijenata u osiguranju.
- f) „*Finansijski izveštaji*“ znače izveštaj o finansijskom stanju, izveštaj o prihodima, izveštaj o tokovima gotovine, izveštaj o promenama u kapitalu, dopunske beleške i materijale s objašnjenjima, koji su sastavni deo finansijskih izveštaja.
- g) „*Osiguravač*“ znači pravno lice koje je licencirano za vršenje delatnosti osiguranja u skladu sa odredbama zakona o osiguranju.
- h) „*Reosiguravač*“ znači pravno lice koje je licencirano da vrši delatnost reosiguranja u skladu sa odredbama Zakona o osiguranju.
- i) „*Posrednici u osiguranju*“ znači pravna lica koja je CBK licencirao kao agente osiguranja i brokerska društva za osiguranje za vršenje aktivnosti posredovanja u osiguranju.
- j) „*Obrađivač štete*“ znači pravna lica koja su licencirana od strane CBK koja je osiguravač ili osiguranik ugovorio za vršenje aktivnosti procene šteta.
- k) „*Spoljni osiguravač*“ znači filijalu spoljnog osiguravača, koja ima sedište u stranoj državi i koja je licencirana za obavljanje delatnosti osiguranja u Republici Kosovo preko filijale.

2. Gde god da se izraz osiguranje koristi u ovoj uredbi, to takođe podrazumeva i reosiguravača, i gde god se koristi pojam posrednik osiguranja, podrazumeva se i posrednik reosiguranja.

Član 3

Uslovi i zahtevi za odobrenje spoljnih revizora od strane CBK

1. CBK mora odobriti spoljnog revizora osiguravača, brokera osiguranja, obrađivača šteta i Kosovskog ureda osiguranja.
2. Na pismeni zahtev, CBK može dati odobrenje za spoljnog revizora osiguravača, brokera osiguranja, obrađivača štete i Kosovske kancelarije za osiguranje, samo za:
 - a) Spoljnog revizora licenciranog u Republici Kosovo u skladu sa Zakonom o računovodstvu, finansijskom izveštavanju i reviziji;
 - b) Revizore revizorskih kompanija, licenciranih u Republici Kosovo u skladu sa Zakonom o računovodstvu, finansijskom izveštavanju i reviziji, koji imaju redovno članstvo u profesionalnom udruženju za računovodstvo i reviziju na Kosovu, u skladu sa Zakonom o računovodstvu, finansijskom izveštavanju i reviziji;

3. Strani revizor ili strana revizorska kompanija moraju imati licencu prema Zakonu o računovodstvu, finansijskom izveštavanju i reviziji. Strani revizor ili strana revizorska kompanija moraju da deluju u skladu sa Zakonom o računovodstvu, finansijskom izveštavanju i reviziji i zahtevima utvrđenim u smernicama za licenciranje SKFI-a.
4. CBK će odobriti spoljnog revizora osiguravača, posrednika u osiguranju, obrađivača štete i Kosovskog ureda za osiguranje, spoljnog revizora koji ima dobar ugled i nije angažovan u bilo kojoj aktivnosti koja nije u skladu sa funkcijama spoljne revizije.

Član 4

Specifični uslovi i zahtevi

1. Osoblje spoljnog revizora da bi zadržalo svoje odgovarajuće pozicije spoljnog revizora osiguravača, posrednika u osiguranju, obrađivača štete i Kosovske kancelarije za osiguranje, mora ispuniti sve sledeće zahteve:
 - a) prikladni su i potrebni;
 - b) imaju integritet, poštenje i posvećenost u ispunjavanju svojih dužnosti;
 - c) imaju kompetentnost, profesionalne veštine i zdravo rasuđivanje u obavljanju svojih dužnosti;
 - d) nezavisni su, kako ne bi negativno uticali na interese osiguravača ili sukob interesa koji može nastati tokom obavljanja dužnosti;
 - e) imaju utvrđene profesionalne kvalifikacije, dokazane overenom diplomom ili sertifikatom izdatim od univerziteta ili priznate profesionalne organizacije koja potvrđuje uspešan završetak punog ciklusa kvalifikacija za spoljnog revizora;
 - f) član je udruženja ili profesionalne organizacije za računovodstvo i reviziju i koja ispunjava uslove za licencu u skladu sa Zakonom o finansijskom izveštavanju;
 - g) spoljni revizor koji ima najmanje 3 (tri) godine iskustva u oblasti revizije finansijskih izveštaja osiguravača ili drugih finansijskih institucija ili čije osoblje vrši reviziju ima takvo iskustvo.
 - h) poseduje i ima profesionalna znanje iz zakonodavstva, znanja iz etike osiguranja i najboljih praksi osiguranja;
 - i) Pored gore navedenih odredbi, CBK procenjuje prethodno ponašanje i aktivnosti osobe u poslovnim ili finansijskim pitanjima, a posebno ispituje da li postoje dokazi koji pokazuju da je ta osoba bila ili je:
 - i. osuđena u poslednjih 10 godina za neko krivično delo;
 - ii. umešana ili povezana sa bilo kojim finansijskim gubicima prouzrokovanim nepoštenim, nepromišljenim ili nemarnim postupcima u vezi sa obavljanjem finansijskih usluga i upravljanjem drugim kompanijama;
 - iii. uključena u nepovoljne poslovne prakse, uključujući utaju poreza, koje CBK smatra prevarama, neprimerenim ili pretećim praksama, koje na neki način odražavaju nedostatak vrednosti neke osobe za obavljanje finansijskih usluga i obavljanje drugih poslovnih operacija;
 - iv. ili nije ispunila, zakasnila je ili nije platila porez ili druge vladine obaveze.

2. Prijava za odobrenje mora da sadrži:

- a) program revizije osiguravača;
- b) opis korišćenja resursa tokom usluge revizije;
- c) pismo o angažovanju spoljnog revizora ili ugovor o pruženoj usluzi;
- d) dokument kojim se potvrđuje dovoljno iskustva spoljnog revizora ili njegovog osoblja koje vrši reviziju u oblasti revizije osiguranja; ili drugih finansijskih institucija;
- e) potvrdu izdatu od strane KSFI-a u vezi sa rezultatima konačne kontrole kvaliteta za spoljnog revizora (ako KSFI ne izda takvu potvrdu, CBK je neće tražiti);
- f) program revizije i upotreba resursa tokom usluga revizije treba da budu odgovarajući u odnosu na karakter i veličinu osiguravača.

3. CBK daje odobrenje za spoljnog revizora ili revizorsku kompaniju samo na godinu dana, odobrenje je ograničeno na određenu instituciju osiguranja kao što su: osiguravač, posrednik u osiguranju, obrađivač šteta ili Kosovski ured osiguranja.

4. Nijedan spoljni revizor ne može da učestvuje u spoljnoj reviziji osiguravača, posrednika u osiguranju, obrađivača šteta i Kosovske kancelarije za osiguranje više od pet (5) uzastopnih godina dok učestvuje u reviziji istog osiguravača nakon isteka roka od najmanje dve (2) godine.

Član 5

Imenovanje spoljnih revizora

Spoljnog revizora svake godine treba da imenuje skupština akcionara ili članovi subjekta revizije. Osiguravač, posrednik osiguranja, obrađivač štete i Kosovski ured osiguranja dužni su da pismeno obaveste CBK o imenovanju spoljnog revizora i podnesu aplikaciju za odobrenje najkasnije do 30. jula svake godine.

Član 6

Registar odobrenih spoljnih revizora osiguranja

CBK mora da održava na svojoj veb stranici registar za svakog spoljnog revizora odobrenog za vršenje revizije institucija osiguranja na Kosovu. Registar treba da sadrži opšte informacije o spoljnom revizoru.

Član 7

Ponovna revizija

CBK ima pravo da traži ponovnu reviziju od drugog spoljnog revizora o trošku osiguravača, u slučajevima kada je postojeći spoljni revizor osiguravača izvršio reviziju ili podneo izveštaj koji nije u skladu sa međunarodnim standardima revizije (MSR), zahtevima Zakona o osiguranju, uredbama CBK, ili ne izražava istinito i tačno finansijsko stanje osiguravača.

Član 8

Profesionalna etika

1. Spoljni revizori moraju se pridržavati principa profesionalne etike utvrđenih "Etičkim kodeksom profesionalnih računovođa" od strane Međunarodne federacije računovođa.
2. Spoljni revizori će biti podvrgnuti principima profesionalne etike koji pokrivaju odgovornost spoljnih revizora prema javnosti, njihov integritet i objektivnost, njihovu profesionalnu kompetentnost i neophodnu pažnju.

Član 9

Nezavisnost i objektivnost

1. Prilikom vršenja revizije, spoljni revizori bi trebali biti nezavisni od subjekta koji se revidira i ni na koji način ne bi trebali biti uključeni u odluke menadžmenta revizora koji se revidira. Spoljni revizori ne bi trebali vršiti reviziju ako postoje bilo kakvi direktni ili indirektni finansijski odnosi, poslovi, zapošljavanje ili bilo koji drugi odnosi, uključujući odredbu o dodatnim nerevizijskim uslugama između spoljnih revizora i osiguravača koji se revidira, čime bi objektivna i razumna treća strana mogla zaključiti da je nezavisnost spoljnih revizora kompromitovana.
2. Spoljni revizori treba da dokumentuju u radnim dokumentima revizije sve pretnje njihovoj nezavisnosti, kao i mere bezbednosti koje su preduzeli da bi ublažili te pretnje.

Član 10

Nezavisnost i objektivnost revizora koji vrše reviziju u ime revizorskih kompanija

Vlasnici ili deoničari odobrene revizorske kuće, kao i članovi administrativnih, upravljačkih i nadzornih tela te firme ili povezane firme, neće se uplitati u izvršenje bilo koje revizije na bilo koji način koji bi ugrozio nezavisnost i objektivnost preduzeća, firma ili revizora koji vrši reviziju u ime revizorske firme.

Član 11

Poverljivost i profesionalna tajna

1. Spoljni revizori i saradnici spoljnih revizora dužni su da čuvaju poverljivost svih znanja stečenih tokom svojih aktivnosti, osim ako zakonom nije drugačije određeno ili u slučajevima kada se informacije odnose na osobu čiji zadatak ne iziskuje profesionalnu tajnu. Spoljni revizori i saradnici spoljnih revizora ne smeju da koriste te podatke za sopstvene aktivnosti za usluge ili zapošljavanje drugih.
2. Spoljni revizori, uprkos ograničenjima navedenim u stavu 1. ovog člana ili Sporazumu o poverljivosti, mogu da pruže objašnjenja i podnesu dokumentaciju u vezi sa izvršenom revizijom, ako to nalaže važeći zakon na Kosovu.
3. Kada je spoljnog revizora ili revizorsku firmu zamenio drugi spoljni revizor ili druga revizorska kompanija, spoljni revizor ili prethodna revizorska firma treba da obezbede

spoljnom revizoru ili trenutnoj revizorskoj kompaniji, pristup svim relevantnim informacijama o subjektu koji se revidira.

4. Obaveza održavanja poverljivosti spoljnog revizora ili revizorske kuće nastavlja da važi i nakon završetka njegovog angažovanja sa osiguravačem.

Član 12

Delokrug revizije

1. Spoljni revizori treba da procene da li su godišnji izveštaji osiguravača pripremljeni i finalizovani ili nisu u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja (MSFI), Zakonom o osiguranju i propisima CBK-a, da procene da li menadžment osiguravača ispunjava svoje obaveze ili ne da obezbedi tačne i odgovarajuće podatke, kao i da proceni da li su računovodstvene informacije dokumentovane u skladu sa gore navedenim standardima, zakonom i propisima.
2. Spoljni revizori treba da procene da li su informacije u godišnjim izveštajima u vezi sa godišnjim računima, pretpostavkom u vezi sa kontinuitetom poslovanja i predlozima u vezi sa korišćenjem viškova (dobiti) ili pokrićem gubitaka u skladu sa Zakonom o osiguranju i propisima CBK-a.
3. Spoljni revizori treba da procene adekvatnost sistema upravljanja rizikom osiguravača, na osnovu procene:
 - a) Usklađenosti sa zahtevima organizacione strukture za upravljanje bilo kojim specifičnim rizikom;
 - b) Politike i procedure za upravljanje bilo kojim specifičnim rizikom i njihovo sprovođenje;
 - c) Adekvatnost u identifikovanju, merenju i praćenju bilo kog specifičnog rizika;
 - d) Adekvatnost i efikasnost sistema unutrašnje revizije u odnosu na upravljanje bilo kojim specifičnim rizikom.
4. Specifični rizici uključuju: rizik likvidnosti, inherentni rizik, tržišni rizik, operativni rizik i druge rizike kojima je osiguravač izložen.
5. Spoljni revizori treba da izvrše procenu osiguravača u pogledu načina upravljanja imovinom i uspostavljanja odgovarajućih unutrašnjih kontrola.
6. Revizija osiguravača treba da obuhvati sva područja delatnosti osiguravača: portfelj osiguranja, procenu imovine i njihovu adekvatnost, tehničke provizije koje treba da budu dovoljne za pokrivanje potpisanih obaveza i gubitaka od rizika koji proizilaze iz ugovora o osiguranju, tehničke provizije za neodbijene premije, provizije za bruto štete, kako je opisano u članu 67. Zakona o osiguranju, kao i da da svoje mišljenje o njihovoj dovoljnosti ili nedovoljnosti koju izračunava aktuar osiguravača.
7. Revizija takođe treba da pokrije funkcionisanje i dovoljnost unutrašnjih kontrola, kao i funkcionisanje sistema upravljanja.

8. Spoljni revizori bi trebalo da kroz revizije doprinesu sprečavanju i otkrivanju nepravilnosti i grešaka.

Član 13 **Dužnosti spoljnih revizora**

1. Spoljni revizori treba da vrše revizije po svom najboljem nađenju, uključujući procenu rizika od uključivanja netačnih informacija u godišnje račune zbog nepravilnosti i grešaka.
2. Spoljni revizori treba da osiguraju da imaju dovoljno osnova da procene da li je došlo do kršenja zakona i propisa CBK o osiguranju, koji su materijalni u pogledu godišnjih računa.
3. Spoljni revizori treba da provere pravilnost, tačnost i da se uvere da su izveštaji osiguravača dostavljeni CBK-u potpuni i u skladu sa važećim regulatornim zahtevima odobrenim od CBK-a. Na osnovu izvršene kontrole, spoljni revizori treba da procene da li je izveštavanje izvršeno ili je u skladu sa Zakonom o osiguranju i propisima CBK i da li odražavaju pošteno i objektivno finansijsko stanje osiguravača.
4. Spoljni revizori moraju pismeno podneti odboru osiguravača sledeće okolnosti:
 - a) Slabosti povezane sa obavezom da se osigura pravilna registracija, jasno otkrivanje i dokumentovanje računovodstvenih informacija;
 - b) Greške i nedostaci u organizaciji i kontroli upravljanja imovinom;
 - c) Nepravilnosti i greške koje mogu prouzrokovati pogrešne informacije u godišnjim računima;
 - d) Okolnosti koje mogu prouzrokovati obaveze članova odbora direktora, generalne skupštine akcionara ili višeg rukovodstva.

Član 14 **Zahtevi za spoljne revizore tokom revizije godišnjih računa**

1. Spoljni revizori će obaviti sve revizije osiguravača u skladu sa Međunarodnim revizijskim standardima (MRS).
2. Prilikom revizije osiguravača, posrednika osiguranja, obrađivača šteta i Kosovske kancelarije za osiguranje, spoljni revizori moraju se usredsrediti na procenu rizika likvidnosti, inherentnog rizika, tržišnog rizika, operativnog rizika i drugih rizika kojima je osiguravač izložen, kao i da izraze svoje mišljenje u izveštaju o reviziji. Spoljni revizori treba da osiguraju i izveštavaju da su osiguravači regulisali zadovoljavajuće upravljanje imovinom i da su uspostavljene odgovarajuće kontrole.

Član 15 **Osiguranje od profesionalne odgovornosti**

Spoljni revizori treba da obezbede polise osiguranja od profesionalne odgovornosti, kako je utvrđeno Administrativnim uputstvom 2015/01 o licenciranju zakonskih revizora KSFI-a.

Član 16

Pismo menadžmenta

1. Spoljni revizori u skladu sa Zakonom o osiguranju i relevantnim uredbama CBK, na kraju procesa revizije treba da pripreme pismo za menadžment osiguravača i kopiju za CBK. Pismo menadžmenta treba da sadrži sve zaključke do kojih je spoljni revizor mogao doći u vezi sa aktivnošću i finansijskim stanjem osiguravača.
2. U pismu menadžmenta, spoljni revizori treba da daju posebnu izjavu u vezi sa sistemom unutrašnje kontrole kako bi se otkrili materijalni problemi u strukturi unutrašnje kontrole. Izjava posebno treba da sadrži procenu funkcije interne revizije osiguravača.
3. U pismu menadžmenta, spoljni revizor treba da da posebnu izjavu ako zaključi da je osiguravač u skladu sa relevantnim zakonima i propisima CBK i ako je osiguravač u skladu sa najnovijim nalazima i preporukama CBK-a.

Član 17

Pitanja koja treba uključiti u pismo o angažovanju spoljnih revizora

1. Zahtevi i uslovi koji treba da budu uključeni u pismo o angažovanju spoljnog revizora osiguravača sa licencom CBK su sledeći:
 - a) Učestalost revizije –licenciranih osiguravača treba da imaju svoje finansijske izveštaje svake godine, u skladu sa njihovim finansijskim /računovodstvenim periodom.
 - b) Imenovanje spoljnog revizora mora biti u pismenoj formi i mora biti odobreno od strane CBK-a.
 - c) Nezavisnost revizora - revizor ili njegova firma ne bi trebalo da budu strana povezana sa licenciranim osiguravačem.
 - d) Delokrug rada revizora:
 - i. Razmotriti adekvatnost unutrašnje revizije, postupaka i praksi unutrašnje kontrole, identifikovati i evidentirati nedostatke i dati preporuke za sprovođenje.
 - ii. Da izraze svoje mišljenje da li finansijski izveštaji prikazuju istinit i pravilan prikaz finansijskog stanja delatnosti licenciranog osiguravača u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja.
 - iii. Step regulatorne usklađenosti - izveštaj o reviziji treba da izrazi svoje mišljenje o tome da li je licencirani osiguravač u skladu sa zakonima, propisima i pravilima osiguranja koje je CBK usvojio.
2. Spoljni revizor treba direktno da izveštava CBK o sledećim pitanjima:
 - a) Čin prevare koji je počinio zaposleni licenciranog osiguravača zbog nepravilnosti i nedostataka u upravljanju operacijama koje se mogu očekivati i koje mogu dovesti do materijalnog gubitka licenciranog osiguravača.
 - b) Ako je licencirani osiguravač sistematski kršio pravila osiguranja ili ovu uredbu.
 - c) Ako je menadžment ili odbor direktora licenciranog osiguravača ignorisao zaključke revizorskog izveštaja ili na njih je nepravredno uticao direktno ili indirektno.

3. Ostala pitanja koja treba da budu uključena u pismo o angažovanju spoljnih revizora pored zahteva utvrđenih u stavu 1. ovog člana, su sledeća:
 - a) Pismo o angažovanju treba da sadrži potpis revizora kojim se potvrđuje prihvatanje njegovih uslova.
 - b) Odbor direktora je dužan da obaveštava CBK o poslovima licenciranog osiguravača.
 - c) Pravo revizora da komunicira sa CBK za bilo kakve informacije ili mišljenja o bilo kom pitanju za koje je svestan da je važno za nadzor CBK.
 - d) Dužnost revizora da izveštava CBK o pitanjima od materijalnog značaja.
 - e) Dužnost revizora da na zahtev CBK-a omogući pristup svojim radnim dokumentima u regulatorne svrhe.

Član 18

Obaveza obaveštavanja

1. Spoljni revizor treba da pruži informacije u vezi sa pitanjima koja se odnose na osiguravača, a koja je on identifikovao tokom revizije, kada to traže generalna skupština akcionara, odbor direktora, viši menadžment, odbor za reviziju ili lice koje je ovlastio CBK.
2. Spoljni revizor će odmah obavestiti revizorski odbor ili odbor direktora osiguravača o svim pitanjima upravljanja koja je uočio tokom revizije. Spoljni revizor treba odmah da obavesti upravljačka tela osiguravača i CBK, u slučajevima kada tokom revizije osiguravača primeti:
 - a) Informacije koje pokazuju znake neuspeha u ispunjavanju zahteva licence koju je izdao CBK;
 - b) Ozbiljan sukob u organima koji donose odluke ili iznenadni odlazak menadžera koji je imao ključnu funkciju;
 - c) Informacije koje ukazuju na to da bi moglo doći do materijalnih kršenja zakona, propisa, uputstava i naredbi CBK-a, kao i statuta i podzakonskih akata osiguravača; ili
 - d) Nameru unutrašnjeg revizora da podnese ostavku ili da bude uklonjen i negativne ili materijalne promene koje predstavljaju rizik za rad osiguravača i verovatnoću da će se rizik nastaviti.
3. CBK održava redovne kontakte i može inicirati sastanke sa spoljnim revizorom osiguravača u bilo kom trenutku kada se takvi kontakti smatraju potrebnim.

Član 19

Kontrola kvaliteta i njegov pregled

1. Spoljni revizori koje odobri CBK mogu biti predmet pregleda kvaliteta od strane CBK-a.
2. Spoljni revizori koje je odobrio CBK treba da sprovodu odgovarajuće politike i procedure kontrole kvaliteta koje obuhvataju sve važne aspekte revizije.

3. Pregled kvaliteta odobrenog spoljnog revizora treba da uključuje određeni zadatak revizije, a treba da ga izvrši CBK ili recenzent kojeg odredi CBK.
4. Tokom pregleda kvaliteta, CBK ili recenzent treba da utvrde u kojoj meri je spoljni revizor primenio adekvatna pravila i procedure kontrole kvaliteta u svim relevantnim aspektima revizije. Tokom pregleda, CBK ili recenzent treba da imaju pristup svim radnim dokumentima spoljnih revizora u onoj meri u kojoj je to potrebno za sprovođenje adekvatne kontrole kvaliteta.
5. S obzirom na obaveze čuvanja poverljivosti, član 11. ove uredbe sprovodi se podjednako i na CBK i na recenzenta.
6. CBK će objaviti rezimirane rezultate pregleda kvaliteta, uključujući preporuke, sprovođenje preporuka i, ako se desi neki slučaj i sankcije.

Član 20

Dokumentovanje izvršenja zadatka

U skladu sa MRS „Dokumentovanje revizije“, spoljni revizori treba da dokumentuju kako je revizija izvršena kao i rezultate revizije. Pitanja koja ukazuju da mogu biti prisutne nepravilnosti ili greške trebaju biti posebno dokumentovana.

Član 21

Izveštaj spoljnih revizora

1. Spoljni revizori treba da pripreme godišnji revizorski izveštaj sa revizorskim mišljenjem u skladu sa MSFI u slučaju značajnih razlika, kao i revizorski izveštaj sa revizorskim mišljenjem u skladu sa Uredbom CBK o upravljanju rizikom osiguravača.
2. Izveštaj o reviziji mora da potvrdi da su usluge revizije izvršene u skladu sa odredbama Zakona o osiguranju, ove uredbe i drugih relevantnih propisa CBK.
3. Izveštaj o reviziji treba da verifikuje i obelodani sledeća pitanja:
 - a) Da li su godišnji izveštaji pripremljeni i finalizovani u skladu sa MSFI, Zakonom o osiguranju i relevantnim propisima CBK-a i predstavljaju istinit i pošten prikaz finansijskog stanja i aktivnosti osiguravača;
 - b) Da li je uprava osiguravača ispunila svoju obavezu da obezbedi tačne i ispravne evidencije kao i dokumentaciju računovodstvenih informacija; I
 - c) Da li su informacije u godišnjem izveštaju u vezi sa godišnjim računima, pretpostavke u vezi sa kontinuitetom poslovanja i predlozi u vezi sa korišćenjem viškova (profita) ili pokrićem gubitaka u skladu sa Zakonom o osiguranju i odgovarajućim propisima CBK.

4. Ako računi ne pružaju informacije o ishodu i stanju osiguravača, spoljni revizori bi to trebalo da naglase ili utvrde mišljenje i eventualno pruže potrebne dodatne informacije u revizorskom izveštaju.
5. Ako spoljni revizori zaključče da računi ne bi trebalo da budu popunjeni u njihovom trenutnom obliku, to bi trebalo biti jasno navedeno.
6. Ako spoljni revizori, tokom sprovođenja revizije, otkriju okolnosti koje bi mogle dovesti do odgovornosti članova odbora direktora, skupštine akcionara ili višeg rukovodstva, to bi trebalo predstaviti u izveštaju o reviziji. Spoljni revizori takođe treba da pruže druge informacije o okolnostima u kojima veruju da bi trebalo da budu obavješteni učesnici ili akcionari osiguravača.
7. Spoljni revizori treba da procene sprovođenje preporuka iz revizije iz prethodne finansijske godine.
8. Spoljni revizori, koji revidiraju godišnje račune matične kompanije osiguravajućeg društva, treba da pripreme zasebni revizorski izveštaj za grupu kako zahteva MSR. Odredbe stavova 1. do 7. ovog člana sprovode se sito u izveštaju o reviziji grupe.

Član 22

Podnošenje revizorskih izveštaja

1. Osiguravači, posrednici u osiguranju, obrađivači štete i Kosovska kancelarija za osiguranje moraju CBK-u dostaviti revidirane godišnje finansijske izveštaje i pismo menadžmenta, najkasnije do 30. aprila sledeće godine za prethodnu godinu.
2. Filijala spoljnog osiguravača, osim kako se zahteva u prethodnom paragrafu, mora da preda CBK konsolidovane godišnje finansijske izveštaje matične kompanije zajedno sa izveštajem spoljnog revizora najkasnije do 30. juna sledeće godine za prethodnu godinu .

Član 23

Održavanje radnih dokumenata revizije

Dokumenti o vršenju revizije treba da budu pripremljeni i održavani u skladu sa odgovarajućim MRS.

Član 24

Tarife za usluge revizije

1. Tarife za usluge revizije moraju u sadržaju biti objektivne:
 - a) Adekvatne da omoguće odgovarajući kvalitet revizije;
 - b) Na njih ne bi trebalo uticati niti ih odrediti pružanjem dodatnih usluga osiguravača nad kojim se vrši revizija;
 - c) Ne mogu se zasnivati na bilo kom obliku uslovljavanja.

Član 25

Promena spoljnog revizora

1. Kada osiguravač, posrednik osiguranja, obrađivač štete i Kosovska kancelarija za osiguranje nameravaju da promene svog spoljnog revizora, on mora pismeno da obavesti CBK navodeći razlog za promenu spoljnog revizora.
2. Spoljni revizor takođe mora pismeno da obavesti CBK o razlozima zbog kojih je zamenjen spoljni revizor entiteta koji je odobrila CBK.

Član 26

Razrešenje, prekid i ostavka spoljnih revizora

1. Spoljni revizor osiguravača, posrednik u osiguranju, obrađivač štete i Kosovska kancelarija za osiguranje mogu biti razrešeni samo ako postoji odgovarajuća osnova za takvu akciju. Razilaženje mišljenja računovodstvenog tretmana ili revizorskih postupaka ne bi trebalo da bude dovoljan osnov za otpuštanje.
2. Osiguravač, posrednik u osiguranju, obrađivač štete i Kosovska kancelarija za osiguranje moraju da obaveste CBK o razrešenju, prekidu ili ostavci pružajući dovoljno objašnjenja svojih razloga.
3. Za svako novo imenovanje spoljnog revizora, osiguravač, posrednik osiguranja, obrađivač šteta i Kosovska kancelarija za osiguranje moraju da obaveste CBK u roku od 15 dana od dana novog imenovanja.

Član 27

Mere protiv spoljnog revizora

1. Ako su spoljni revizori osiguravača, posrednik u osiguranju, obrađivač šteta i Kosovska kancelarija za osiguranje u suprotnosti sa dužnostima revizora, u skladu sa ovom Uredbom, Zakonom o osiguranju i drugim relevantnim propisima CBK-a, CBK putem pisma može upozoriti spoljnog revizora ili izdati pisane opomene, u zavisnosti od stepena povrede.
2. Ako su spoljni revizori osiguravača, posrednik u osiguranju, obrađivač štete i Kosovska kancelarija za osiguranje ozbiljno ili više puta prekršili dužnosti spoljnog revizora predviđene ovom uredbom, Zakonom o osiguranju i relevantnim propisima CBK-a, CBK ima pravo da zabrani spoljnom revizoru reviziju osiguravača, posrednika u osiguranju, obrađivača štete i Kosovske kancelarije za osiguranje za period do tri (3) godine.

Član 28

Povlačenje odobrenja spoljnih revizora od CBK

1. CBK će povući odobrenje odobrenog spoljnog revizora u slučajevima kada je:
 - a) CBK zaključio da je odobrenje dobijeno na osnovu namernih lažnih podataka;

- b) Odobreni spoljni revizor počini ozbiljno kršenje zakona, uredbi i pravila osiguranja i krši revizorsku profesiju i etički kodeks;
 - c) Odobreni spoljni revizor krši odredbe bilo kog člana ove uredbe, Zakona o osiguranju ili drugih pravila CBK-a;
 - d) CBK je utvrdio da je dobar ugled tog lica ili kompanije ozbiljno kompromitovan;
2. CBK će o povlačenju odobrenja spoljnog revizora obavestiti osiguravača, posrednika osiguranja, obrađivača štete i Kosovskog ureda osiguranja, za koja je spoljni revizor ovlašćen da vrši usluge revizije.

Član 29

Stupanje na snagu

Ova uredba stupa na snagu 2. maja 2016. godine. Nakon stupanja na snagu ove uredbe, u pogledu osiguravača, posrednika u osiguranju, obrađivača štete i Kosovske kancelarije za osiguranje, svaka odredba regulatornih instrumenata CBK-a koja je u suprotnosti sa ovom uredbom biće ukinuta.

Predsednik Odbora Centralne banke Republike Kosovo

Prof. Dr. Bedri Peci
